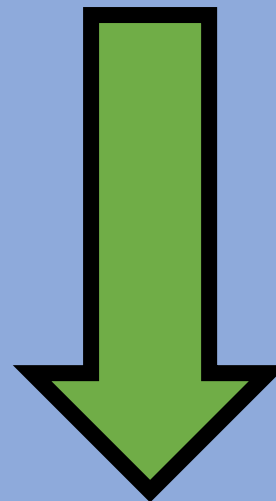

Jak mogę chronić klimat?

Sprawdź jak możesz to zrobić:

- w domu
- na zakupach
- w szkole
- w ogrodzie

JA I OCHRONA KLIMATU W DOMU

Każdy z nas może chronić klimat, sprawdź, co możesz zrobić w domu.

NIE MARNUJ ŻYWNOSCI

- pamiętaj o odpowiednim przechowywaniu żywności, tak żeby zachować optymalny czas przydatności artykułów spożywczych
- żywność, którą masz w nadmiarze, możesz oddać osobom potrzebującym

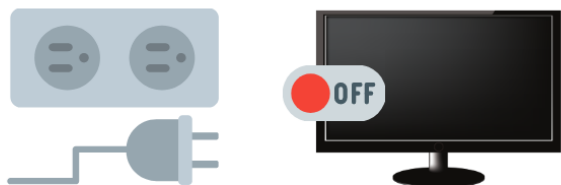
OSZCZĘDZAJ ZASOBY

- zakręcaj wodę w czasie mycia zębów
- zadbaj o szczelny kran, z którego woda nie będzie kapać, dokręcaj kurki
- zamiast kąpieli w wannie, weź krótki prysznic

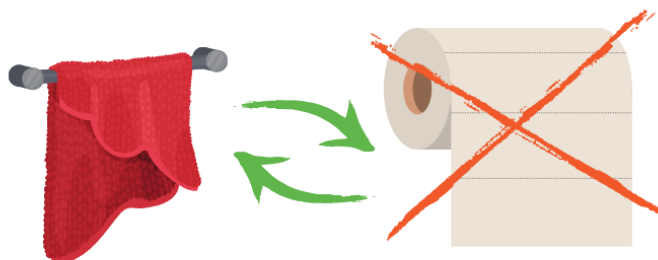
NIE SPALAJ ODPADÓW

- zadbaj o powietrze, którym oddychasz i nie spalaj odpadów w ogródku ani też w domowym piecu
- pamiętaj, że każdy domowy odpad powinien trafić zgodnie z zasadami segregacji do określonego pojemnika lub być przekazany do gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów (PSZOK)

OSZCZĘDZAJ ENERGIĘ

- gaś światło w pomieszczeniach, w których nikt nie przebywa
- odłączaj nieużywane urządzenia z kontaktu
- wyłączaj telewizor, jeśli nie skupiasz na nim uwagi

OGRANICZ UŻYCIĘ PRODUKTÓW JEDNORAZOWYCH

- sięgaj po produkty wielokrotnego użytku, np. zamiast ręczniczków papierowych w kuchni korzystaj z bawełnianej ściereki
- zamień butelki od szamponu czy żelu pod prysznic na kostki mydła, które są wydajniejsze i nie mają zbędnych opakowań

RECYKLING

- segreguj odpady zgodnie z zasadami, gdyż dajesz tym surowcom szansę na "drugie życie" i nie skazujesz ich na zmarowanie na składowisku odpadów

JA I OCHRONA KLIMATU NA ZAKUPACH

Nasze codzienne wybory, których dokonujemy przy sklepowych półkach lub sklepach online, niosą za sobą skutki społeczne i środowiskowe

NIE WYRZUCAJ

- zepsute przedmioty naprawiaj
- niechciane oddaj, sprzedaj lub wymień się, aby nie wylądowały w koszu

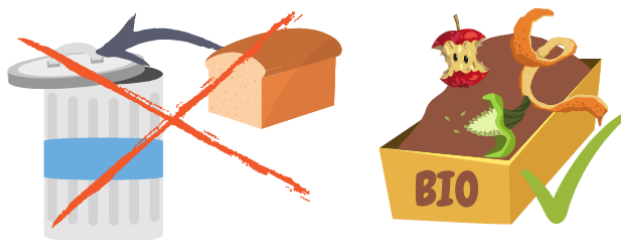
OGRANICZ KONSUMPCJĘ

- kupuj rozważnie tylko rzeczy i artykuły, których naprawdę potrzebujesz
- nie daj się skusić promocjom i wyprzedazom, twórz listy zakupów

OGRANICZ ŚLAD WĘGLOWY

- kupuj od lokalnych producentów
- ogranicz zakupy produktów z importu, których transport i produkcja mają negatywny wpływ na środowisko (np. wycinka lasów deszczowych)

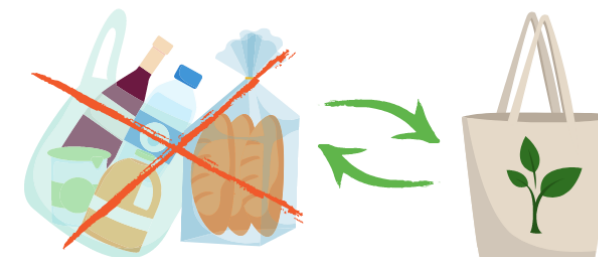
NIE MARNUJ ŻYWNOSCI

- niedojedzone posiłki z restauracji zabierz ze sobą
- w sklepie kupuj tylko tyle, ile jesteś w stanie zjeść, a jeśli zdarzy się, że produkt się przeterminował, wyrzuć go do pojemnika na bioodpady lub do kompostownika
- jeśli na etykiecie produktu jest informacja: „najlepiej spożyć przed”, to oznacza, że po wskazanym terminie produkt nadaje się do spożycia, może jedynie stracić na jakości, lecz nie jest niebezpieczny dla zdrowia

FAIRTRADE

- kupując jedzenie lub ubrania wyprodukowane za granicą, preferuj te, które posiadają oznakowanie świadczące o sprawiedliwym handlu, które są potwierdzeniem, że pracujący przy ich wytwarzaniu ludzie otrzymali godziwe wynagrodzenie oraz przestrzegano praw człowieka

OGRANICZ PLASTIK

- kupuj produkty jak najmniej opakowane
- nie korzystaj z jednorazowych reklamówek i folii, np. do warzyw i pieczywa
- noś ze sobą własną wielorazową torbę

JA I OCHRONA KLIMATU W SZKOLE

W miejscu, w którym bywamy najczęściej, mamy wpływ na środowisko.

OGRANICZ OPAKOWANIA

- zrezygnuj ze zbędnych produktów np. gum do żucia, które są kilkakrotnie opakowane w folie, a po ok. pięciu minutach same stają się trudnym do usunięcia odpadem
- zamień je na draże lub landrynki w bioopakowaniach, a najlepiej na owoce

SEGREGUJ

- segreguj odpady, które towarzyszą ci w szkole, np. papierki po batonach, kartoniki po soku, zużyte kartki, zeszyty itd.
- jeśli w starym zeszytcie pozostały niezapisane kartki, wykorzystaj je np. jako brudnopis do notatek i ćwiczeń. Pamiętaj też, aby w podobny sposób wykorzystywać niezapisane strony kartek (kserokopii lub wydruków z komputera)

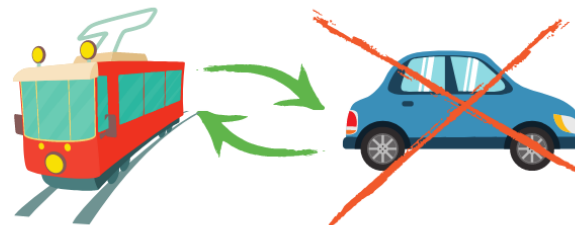
OSZCZĘDZAJ ZASOBY

- pamiętaj o dokładnym zakręcaniu kranu, by nie marnować wody
- wyłączaj nieużywane lampy, aby oszczędzać energię elektryczną

OGRANICZ PLASTIK

- nie pakuj śniadań do jednorazowych woreczków foliowych
- korzystaj z wielorazowego chlebaka, woskowijek, bawełnianych chust lub papierowej torby

OGRANICZ JAZDĘ SAMOCHODEM

- aby ograniczyć wytwarzanie szkodliwego gazu cieplarnianego CO₂, jeśli możesz, drogę do szkoły i z powrotem pokonuj, wykorzystując transport zbiorowy (autobus, tramwaj, pociąg, autokar), zacznij chodzić pieszo lub jeździć rowerem

NIE WYRZUCAJ

- nie wyrzucaj starych książek, zamiast tego sprzedaj je albo oddaj potrzebującym

JA I OCHRONA KLIMATU W OGRODZIE

Rośliny i zwierzęta mają znaczący wpływ na klimat, zadbaj o ich różnorodność.

ZBIERAJ DESZCZÓWKĘ

- do podlewania ogródka używaj deszczówki
- ogranicz zużycie wody
- sprawdzaj pogodę i jeśli będzie padać, to nie podlewaj ogrodu

ZAŁÓŻ KOMPOSTOWNIK

- aby zagospodarować bioodpady załóż kompostownik, uzyskasz naturalny nawóz
- nie korzystaj z nawozów sztucznych

ZAŁÓŻ SWÓJ OGRÓDEK

- wykorzystaj przydomową powierzchnię i załóż ogródek. Sadź w nim warzywa oraz drzewa i krzewy rodzimego pochodzenia, a zbiory wykorzystuj w domu

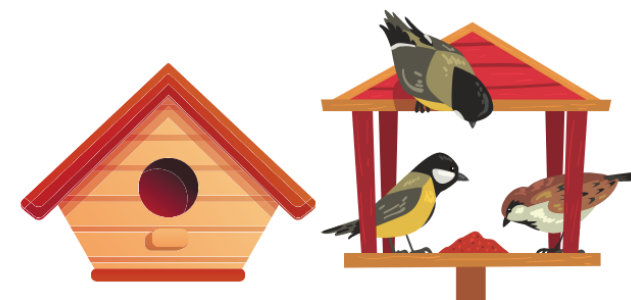
NIE SPALAJ LIŚCI, GAŁĘZI ANI TRAWY

- nie spalaj żadnych odpadów zielonych, wyrzuć je do pojemnika na bioodpady lub do kompostownika aby ich nie zmarnować
- spalając liście i trawy, zagrażamy też małym zwierzętom i owadom, które mogły znaleźć schronienie w naszym ogrodzie

ZADBAJ O OWADY ZAPYLAJĄCE

- stwórz domki i poidelka dla pszczół i innych pożytecznych owadów
- sadź rośliny miododajne, aby wesprzeć pożyteczne owady zapylające
- zamiast trawnika załóż w ogrodzie łąkę kwiatną

POMYŚL O PTAKACH

- zawieś karmnik, budki lęgowe oraz poidelka dla ptaków